

(On)vrede en nu

“Onvrede, wantrouwen richting de politiek, falende overheid, politiegeweld bij demonstraties: onze democratie staat onder druk.”, zo luidt de eerste zin op de website van Pax als toelichting bij het thema van de vredesweek. We hebben er de afgelopen jaren, waarin we geteisterd werden door de corona – epidemie het nodige van meegekregen. Het aantal complottheorieën steeg en nog steeds, zoveel doden en long covidpatiënten verder valt me op hoe zelfs in de kerk er mensen zijn die denken dat het allemaal wel mee viel en het gewoon een politieke zet is.

Mag je dan niet kritisch zijn?
Jazeker, ik zou haast zeggen: je moet zelfs kritisch zijn en niet klakkeloos aannemen wat politieke (en kerkelijke) autoriteiten zeggen.

Onvrede kent oude papieren, het komt al in de Bijbel voor. Denk aan de opstand van Korach, die als een echte populist tegen Mozes tekeergaat en daarbij Datan en Abiram in zijn kielzog meeneemt. Herhaalde malen ligt het leiderschap van Mozes onder vuur bij het volk met een beroep op vroeger, toen alles beter was.

Het thema van de vredesweek is razend actueel, zeker in deze tijd, waarin elke partij zich na de val van het kabinet probeert te profileren. Er zijn zeker redenen voor onvrede als we de vele crisissen zien die deze kabinetsperiode al zijn gepasseerd. Denk aan de toeslagenaffaire, de stikstofcrisis, de aardbevingen in Groningen, de energiecrisis, de krapte op de huizenmarkt en een overvloed aan niet op te lossen vacatures. En natuurlijk hebben politieke partijen daarmee een goed middel om aan te geven hoe verkeerd anderen het deden.

Maar door voortdurend tegen anderen aan te schoppen laat je onvoldoende je eigen geluid horen, al dan niet gedreven door christelijke sociale motieven.

Het is kenmerkend voor deze tijd om je vooral af te zetten tegen de ander en luid te verkondigen dat we het niet eens zijn met onze overheid. Maar draagt dat bij aan de vrede of aan de onvrede in de samenleving? Deze vredesweek wil ons daarover laten nadenken.

We hebben behoefte aan een eigen geluid, zei één van de nieuwe lijsttrekkers misschien geldt dat des te meer voor de kerk en de kerkgangers. Hebben we misschien te veel water bij de wijn gedaan, te veel meegedaan met het huilen van de wolven in het bos in ons spreken over hen die roepen aan de poort van ons land of die kloppen aan de deur van onze samenleving? Lopen we te snel achter populistische leiders aan ter rechter- en linkerzijde die roepen dat ze het beter weten?

Deze vredesweek laat ons nadenken over de waarde van de democratie en de universele rechten die daaraan ten grondslag liggen.

“Blijvende vrede begint bij een inclusieve samenleving waarin ieder mens een stem heeft, ongeacht achtergrond of gender. Met een eerlijke en rechtvaardige verdeling van macht. Met zeggenschap voor lokale gemeenschappen. Met sterke democratische waarden en instituten.

In Nederland geloven we graag dat wij die zaken op orde hebben. Maar onze democratie staat onder druk. Steeds meer mensen wantrouwen de rechtstaat, de politiek, de media. Conflict, haat en geweld liggen dagelijks op de loer en als we eerlijk naar de stand van zaken kijken zien we dat het systeem in Nederland piept en kraakt onder structureel onrecht, dat de verdeling van macht scheef is en dat het sociale weefsel dat onze samenleving bij elkaar houdt afbreekt.

Wij weten als geen ander welke gevaren op de loer liggen als machtsverhoudingen steeds verder uit balans raken en mensen het vertrouwen in instanties en elkaar kwijtraken. En daar moeten we iets mee. Want hoe kunnen we in buitenlandse conflictgebieden aan vrede en veiligheid bouwen, als de basis waarop ons eigen land is gebouwd op haar grondvesten staat te schudden? “

Confronterende woorden die PAX gebruikt, maar wel woorden die oproepen tot positieve actie. Wat kunt u, wat kan jij, wat kan ik bijdragen aan de vrede in de samenleving. Samen met de vredesambassadeur Conrad Savy en de partners van de vredesweek hoop ik daaraan bij te dragen. Wat kunt u doen?

Meelopen met de tocht die op zondagmiddag, die gaat van de Vredesvlam bij Titus Brandsma Memorial tot aan de Mariënborg of met de Sunset March. Aanschuiven bij een debat over de vrede of een vredesmaaltijd. Aanwezig zijn bij één van de manifestaties, te beginnen bij de opening van de vredesweek. Meevieren op zondag 17 september in de kerk of in stilte bidden in de kapel of thuis. Graag zien we elkaar in de week van 16 t/m 24 september.

Vrede en alle goeds!

Theo van Driel, voorzitter raad van Kerken Nijmegen

Kerkdiensten

Zondag 10 september

Maranathakerk 09.30 uur startzondag, voorbereid door werkgroepen L&E en Pastoraat
 Stevenskerk O.C.P. 10.00 uur Gebr. van Limburgviering

Collecte voor: 1. Algemeen diaconaal werk
 2. Kosten startzondag

Zondag 17 september

Bartholomeuskerk 10.00 uur Marije Klijnsma
 Ontmoetingskerk 09.30 uur ds. Wouter Slob
 Stevenskerk O.C.P. 10.00 uur Janine Kallen
 Ev. Lutherse Gem. 10.00 uur ds. Susanne Freytag (HA)
 Studentenkerk 11.00 uur afscheid John Hacking

Collecte voor: 1. Stichting Mawteni
 2. PGN

Zondag 24 september

Dienst met veel kinderen

Kikker en zijn vriendjes komen naar de Stevenskerk!
 We gaan natuurlijk samen zingen en bidden, maar we komen ook van onze stoelen, voor een aantal speelse, muzikale en verdiepende activiteiten. Na afloop is er koffie en limonade.

Stevenskerk O.C.P. 10.00 uur ds. Wilma Hartogsveld

Zondag 1 oktober

Maranathakerk 09.30 uur ds. Wouter Slob
 Stevenskerk O.C.P. 10.00 uur ds. Paul Oosterhoff
 Ev. Lutherse Gem. 10.00 uur ds. B. Heubeck-Duijts

Collecte voor: 1. The Passion
 2. Landelijk: Israëlzondag

Zondag 8 oktober

Ontmoetingskerk 09.30 uur werkgroep Communicatie
 Stevenskerk O.C.P. 10.00 uur ds. Richart Huijzer

Collecte voor: 1. Algemeen diaconaal werk
 2. PGN: werkgroepen

Zondag 15 oktober

Bartholomeuskerk 10.00 uur ds. Wouter Slob (HA)
 Maranathakerk 09.30 uur ds. Peter v/d Vange
 Stevenskerk O.C.P. 10.00 uur ds. Pieter Endedijk
 Ev. Lutherse Gem. 10.00 uur ds. Susanne Freytag (HA)
 Studentenkerk 11.00 uur Lieke Noortman

Collecte voor: 1. Algemeen diaconaal werk
 2. PGN

Meezingen in Beek

Op 15 oktober zullen wij als Cantorij van de Ontmoetingskerk in de viering met Heilig Avondmaal in de Bartholomeüskerk in Beek zingen. Dat is voor ons voor het eerst en we willen graag zangeressen en zangers uit de Landwijk de gelegenheid bieden om met ons mee te zingen. Wilt u / wil jij ons koor op die dag versterken? Van harte welkom! We repeteren de muziek op woensdagavond 4 en 11 okt. in de Ontmoetingskerk van 19 tot 20.30 uur en in Beek op 15 okt. vlak voor de viering. Stuur een berichtje naar cantorij@ontmoetingskerk.net

Zondag 22 oktober

Ontmoetingskerk 09.30 uur Marije Klijnsma
 Stevenskerk O.C.P. 10.00 uur ds. Henk Gols

Collecte voor: 1. Wereldvoedseldag: Indonesië
 2. PGN

Zondag 29 oktober

Maranathakerk 09.30 uur ds. Rainer Wahl (HA)
 Stevenskerk O.C.P. 10.00 uur ds. Anneke de Vries
 Ev. Lutherse Gem. 10.00 uur bijzondere dienst
 Studentenkerk 11.00 uur Groene Compagnons

Collecte voor: 1. Stichting Perspectief
 2. Nederlands Bijbel Genootschap

Kerkdienst online (terug)kijken

U kunt de diensten van de Ontmoetingskerk en Maranathakerk via internet beluisteren of (terug)kijken:

www.pkn-nijmegen.nl/eredienst/kerkdiensten-online

Natuur, kwetsbaarheid en maakbaarheid

Als studentenpredikant maak ik deel uit van de werkgemeenschap van PKN-predikanten, maar daarnaast is er nog een aantal verbanden waarin studentenpastores samenkomen. Landelijk is er het Landelijk Beraad Studentenpastores, dat (na corona) ca. 5 keer per jaar online en 2 keer per jaar fysiek bij elkaar komt. In dit beraad ontmoeten de collega's uit de Nederlandse studentensteden elkaar en het is altijd weer fijn en goed om te delen wat je zoal tegenkomt in het werk onder studenten.

Nu verkeert Nijmegen in de gelukkige omstandigheid dat er een team van studentenpastores is, maar de meeste collega's hebben niet zo'n team en werken in hun eentje – en dan is dit beraad een nuttig en inspirerend 'dorpsplein'.

Maar de wereld van het studentenpastoraat is groter dan Nederland. De Conference of European University Chaplains (CEUC) is een jaarlijkse conferentie voor collega's in Europa, waarbij meteen aangetekend moet worden dat het vooral collega's uit het noorden van Europa zijn (Noorwegen, Zweden, Finland, Denemarken, Verenigd Koninkrijk, Duitsland, Nederland) en het merendeel van origine protestants is (Luthers, Anglicaans etc.).

Naast deze CEUC is er de 'global', de wereldorganisatie: International Association for Chaplains in Higher Education, die eens per vier jaar bij elkaar komt, ergens op de wereld. Deze conferentie is nog veel meer 'multi-faith', ook joodse, islamitische, boeddhistische en Sikh-collega's komen hier bij elkaar.

Vorig jaar was er een conferentie van IACHE in Sheffield, UK, dit jaar hield de CEUC haar bijeenkomst in Järvenpää, Finland. Thematisch hebben we ons gebogen over de wereld na corona: natuur, kwetsbaarheid, maakbaarheid, en hoe de naweeën van de pandemie 'onze' studenten' beïnvloeden.

We hoorden schrijnende maar ook hoopvolle verhalen die heel herkenbaar waren, en die ons als pastores weer eens extra bewust maakten van de wereld die we onze jongeren nalaten – en wat we daarin zouden kunnen veranderen.

Ik ben beslist geen heilige op klimaatgebied, maar deze gelegenheid was té mooi om niet over zee te reizen en zo heb ik samen met twee Nederlandse collega's de 30 uur durende bootreis ondernomen. Dat gaf natuurlijk ook een vakantiegevoel-voorafgaand-aan-de-vakantie, maar tegelijk

merk je ook dat je besef van tijd verandert – alles gaat trager, wordt contemplatiever. Hier een foto van de scherenkust bij Helsinki – niets dan zee en rots...

Met een hoofd vol indrukken, gevoerde gesprekken en nieuwe ideeën ben ik weer thuisgekomen en ik kan me nu al verheugen op de volgende CEUC-conferentie die in Denemarken zal plaatsvinden, én op de daaropvolgende, die de Nederlandse en Belgische collega's gezamenlijk zullen organiseren!

Met een hartelijke groet,
Ds. Marieke Fernhout

BIBELLEESROOSTER

dinsdag	5 september	2 Koningen 18:26-37	maandag	2 oktober	2 Koningen 24:8-17
woensdag	6 september	2 Koningen 19:1-13	dinsdag	3 oktober	2 Koningen 24:18-25:7
donderdag	7 september	2 Koningen 19:14-28	woensdag	4 oktober	2 Koningen 25:8-17
vrijdag	8 september	2 Koningen 19:29-37	donderdag	5 oktober	2 Koningen 25:18-30
zaterdag	9 september	Matteüs 17:24-18:9	vrijdag	6 oktober	Matteüs 21:18-22
zondag	10 september	Matteüs 18:10-20	zaterdag	7 oktober	Matteüs 21:23-32
maandag	11 september	Matteüs 18:21-35	zondag	8 oktober	Matteüs 21:33-46
dinsdag	12 september	Psalm 6	maandag	9 oktober	Psalm 21
woensdag	13 september	2 Koningen 20:1-11	dinsdag	10 oktober	Openbaring 1:1-8
donderdag	14 september	2 Koningen 20:12-21	woensdag	11 oktober	Openbaring 1:9-20
vrijdag	15 september	2 Koningen 21:1-18	donderdag	12 oktober	Psalm 16
zaterdag	16 september	2 Koningen 21:19-26	vrijdag	13 oktober	Openbaring 2:1-7
zondag	17 september	Jona 1:1-16	zaterdag	14 oktober	Openbaring 2:8-11
maandag	18 september	Jona 2:1-11	zondag	15 oktober	Openbaring 2:12-17
dinsdag	19 september	Jona 3:1-10	maandag	16 oktober	Openbaring 2:18-29
woensdag	20 september	Jona 4:1-11	dinsdag	17 oktober	Openbaring 3:1-6
donderdag	21 september	Psalm 7	woensdag	18 oktober	Openbaring 3:7-13
vrijdag	22 september	Matteüs 19:1-15	donderdag	19 oktober	Openbaring 3:14-22
zaterdag	23 september	Matteüs 19:16-30	vrijdag	20 oktober	Psalm 73
zondag	24 september	Matteüs 20:1-16	zaterdag	21 oktober	Matteüs 22:1-14
maandag	25 september	Matteüs 20:17-28	zondag	22 oktober	Matteüs 22:15-22
dinsdag	26 september	Matteüs 20:29-34	maandag	23 oktober	Matteüs 22:23-33
woensdag	27 september	2 Koningen 22:1-13	dinsdag	24 oktober	Matteüs 22:34-46
donderdag	28 september	2 Koningen 22:14-20	woensdag	25 oktober	Psalm 109:1-20
vrijdag	29 september	2 Koningen 23:1-14	donderdag	26 oktober	Psalm 109:21-31
zaterdag	30 september	2 Koningen 23:15-30	vrijdag	27 oktober	Openbaring 4:1-11
zondag	1 oktober	2 Koningen 23:31-24:7	zaterdag	28 oktober	Openbaring 5:1-14

Blik op de Kerkenraad (53)

Deze keer een 'Blik op' twee vergaderingen van ons kerkbestuur die al weer wat langer geleden plaatsvonden: 25 mei en 14 juni. Daarna ging het zomerreces in en was er op het moment dat de kopij moest worden ingeleverd nog geen nieuwe vergadering geweest.

Op 25 mei vergaderde de Kleine Kerkenraad (KKR). Er werd vrij uitvoerig stilgestaan bij de vraag hoe we binnen onze kerk (nóg) beter de kinderen zouden kunnen aanspreken. Gelet op de hedendaagse maatschappelijke ontwikkelingen is hierop niet eenvoudig antwoord te geven. Het zal uitproberen blijven. Een eerste stap is het invoeren van een kinderlied in de liturgie.

De afvaardigingen van de zeven thematische werkgroepen kregen de gelegenheid om hun ervaringen, activiteiten en ideeën te delen met de leden van de KKR. Binnen de werkgroep Liturgie en Eredienst ontstond het idee om in elke kerkdienst, voordat de kinderen naar de nevendienst gaan, een kinderlied met elkaar te zingen. Inmiddels is dit voorstel een vast onderdeel van de liturgie geworden (zie ook hierboven).

Ook was er aandacht voor een goede auto-ophaaldienst, met name vanaf het moment dat er om en om diensten zullen zijn in de Ontmoetingskerk en Maranathakerk. Een indringende oproep voor chauffeurs is van wezenlijk belang. Voor 't eerst zullen de 'oude' Paaskaarsen (van 2022) uit de drie vierplekken aan gemeenteleden worden geschonken; gemeenteleden waarvan bekend is dat ze dit zeer op prijs stellen.

De Jaarrekening 2022 van onze PGN werd door de KKR akkoord bevonden en vastgesteld. Deze Jaarrekening heeft een week ter inzage gelegen voor gemeenteleden.

In het licht van meer contact met de PG Groesbeek en de PG Heumen is er tussen de predikanten afgesproken om jaarlijks enkele keren tot kanselruil te komen. Ds. Janneke Ruijs (Groesbeek) en ds. Hermen Kroesbergen (Heumen) zullen dan zo af en toe bij ons voorgaan.

De Kerkenraad (KR) had zijn laatste vergadering vóór het zomerreces op 14 juni. In aanvang van de vergadering werd de Jaarrekening 2022 van de Diaconie besproken en vastgesteld. Een belangrijk tweede onderwerp was de tussenevaluatie (volgend jaar de definitieve evaluatie) van de nieuwe structuur van ons kerkbestuur: de werkgroepen-kerkenraad. Dit houdt in dat vanuit de zeven thematische werkgroepen de Kerkenraad wordt gevoed en door deze wordt gedragen. Hoe staan we er na ca. 10 maanden voor? Voldoet de nieuwe organisatie aan de verwachtingen?

De meningen binnen de KR zijn hierover niet eenduidig: er worden forse verbeteringen ervaren, maar evenzo nog restanten van een 'eilanden-cultuur'. De samenwerking tussen werkgroepen, maar vooral de onderlinge informatie-uitwisseling kan en moet nog wat verder vorm krijgen.

De bedoeling was om na een jaar (i.c. vanaf september a.s.) vanuit elke werkgroep een ambtsdrager te verkiezen, die dan gaat participeren in KKR/KR. Dit is voor drie werkgroepen nog niet gelukt. Het blijft vooralsnog dus een belangrijk aandachtspunt. De gevonden constructie met afvaardiging in de KKR/KR door 'gewone' werkgroepleden wordt daarom met een jaar verlengd.

Tot slot van dit onderwerp werd besloten de werkgroepen de gelegenheid te geven tot een grotere, inhoudelijke inbreng. Dit houdt in dat de werkgroepen 'actief' bespreekonderwerpen dienen aan te dragen. In de agendasetting zal hierop adequaat ingespeeld moeten worden: meer 'inhoud', minder alleen maar 'informatie'.

Wat het project Veilige Gemeente betreft (samen met Groesbeek en Heumen), kan gemeld worden dat desbetreffende projectgroep in stand blijft, alleen al om te kunnen fungeren als klankbord voor de twee nog officieel aan te stellen vertrouwenspersonen: mw. Gerda Sollie en dhr. Thomas van Heerde. Deze vertrouwenspersonen zullen vanaf september voor alle drie gemeente gaan werken. De thematische werkgroepen gaan nadenken over de vraag voor wie er een VOG (Verklaring omtrent gedrag) aangevraagd zou moeten worden. Mw. Klijnsma en de scriba zullen voor Nijmegen nog een beknopte uitvoeringsnotitie opstellen (waarin zaken als communicatie richting gemeente, kennismaking met de vertrouwenspersonen, stapsgewijze aanpak aanvraag VOG's, etc.).

Aan het eind van de vergadering werd afscheid genomen van mw. Ros, die meer dan 12 jaar aaneengesloten het ambt van diaken heeft bekleed. Zij werd voor haar grote inzet zeer bedankt.

Gerbrand Hoek, scriba

Stel dat er geen organist is?

Elke zondag komen we samen als gemeente om met elkaar 'de lofzang gaande te houden'. In letterlijke zin spelen daarbij onze organisten een belangrijke

rol. Maar wat te doen in het onverhoopte geval dat er geen organist voorhanden is?

Deze vraag legden we als werkgroep liturgie en eredienst voor aan de aanwezigen op de kerkendag in het afgelopen voorjaar.

Veruit de meesten waren ervoor om dan muzikanten uit de gemeente, zoals pianisten, violisten, fluitisten te vragen om in die noodgevallen de gemeente te begeleiden. Het lijkt ons handig om daarvoor een lijstje paraat te hebben. Daarom nu onze oproep aan ieder die een instrument bespeelt: wilt u / wil jij, indien aan de orde, een muzikale bijdrage leveren aan de eredienst en in dat geval, alleen of samen met anderen, de zang ondersteunen, dus op zo'n lijstje komen te staan? Laat het ons weten! We kijken uit naar uw / jouw reactie.

Werkgroep liturgie en eredienst
eredienst@pkn-nijmegen.nl

Ik zag een wolf

GO@PKN-Nijmegen.nl

In een piepklein dorpje in Frankrijk logeerde ik bij een vriendin. De hele dag was er regen voorspeld, maar ik wilde, voor ik de volgende dag zou vertrekken nog één mooie wandeling maken. Mijn vriendin houdt niet zo van wandelingen, die een paar uur duren. Rugzak op, poncho aan vertrok ik in mijn uppie. Fransen van kleine dorpjes geven nogal eens wandelingen mooi aan via een bordje in hun dorp, maar het onderhouden van een pad is een andere zaak. Al snel gleed ik een keer in de modder uit (broek en shirt vol modder), hees mijzelf overeind en al klimmend moest ik over omgevallen bomen en struiken heen het pad proberen te vinden. Gelukkig had ik een goede wandelapp, die voor navigatie zorgde en waarschuwde als ik weer te ver afdwaalde terwijl ik door hoge grassen en opgeschoten onkruid waadde. Er werd hier duidelijk zelden gewandeld en ik leek de enige te zijn in deze halve jungle.

Plotseling zag ik een pluizige staart. Ik was toch niet alleen dus! Maar wat was dat? Geen vos, geen hond, een groot dier dat rustig van mij wegliep.... Het was....een wolf! Ik was verbijsterd en bleef stokstijf staan. De wolf verdween. Later zei men mij vaak, toen ik het verhaal vertelde: "heb je geen foto gemaakt?!" Alsof je op zo'n moment, waarop je zo onder de indruk bent, naar je mobiel zou grijpen!

Deze bijzondere ontmoeting maakte wat in mij los. Denkend aan de kerk en het geloof realiseerde ik me dat we van God soms ook wel een foto zouden willen maken; dat we Hem zouden willen ontmoeten en met woorden willen omschrijven. En dat we eigenlijk veel meer onder de indruk en in ontzag zouden moeten verstillen als we Hem op één of andere manier ontmoeten: zo groot, zo onzegbaar, almachtig. Wij zoeken onze levensweg, die niet altijd gemakkelijk te vinden of te belopen is. Maar zoekend, struikelend, maar ook genietend van wat wij onderweg opmerken en meemaken, kunnen wij ineens stilstaan omdat God ons wil ontmoeten. Dat is niet in beelden te vangen; dat is een bliksemingslag of overstroming in jouw hele wezen. Goddank wij lopen niet verloren.

Michèle van der Steenstraten

Diaconale collecten

10 september en 7 + 15 oktober: Plaatselijke diaconie
De opbrengst van deze collecten zijn bestemd voor algemene onkosten van de diaconie van onze gemeente. Om de diaconale activiteiten gaande te houden zijn we afhankelijk zijn van bijdragen uit de gemeente.

17 september: Stichting Mawteni
Mawteni (wat betekent: 'mijn land') is een Nijmeegse stichting die zich inzet voor de verbinding tussen vluchtelingen (bijv. uit Syrië, Eritrea, Soedan) en Nederlanders. Dit doet Mawteni via verschillende culturele en maatschappelijke activiteiten, zoals gezamenlijke maaltijden, muzieklessen en taallessen.

24 september: stichting Stevenskerk
Deze zondag vindt de Dienst met veel Kinderen plaats in de Stevenskerk. De opbrengst van de collecte is bestemd voor de stichting Stevenskerk.

1 oktober: Het Passion
In de Achterhoek, tussen Doetinchem en Zutphen, ligt boerderij Het Passion. Deze boerderij biedt, vanuit christelijk diaconaal perspectief, een tijdelijke opvangplek aan dak- en thuisloze en verlaafde medemensen. Gestrest van het straatleven, stukgelopen relaties en verslaving komen gasten bij Het Passion op adem. Begeleiders en vrijwilligers van Het Passion brengen structuur aan in de dag en helpen gasten de draad van het leven weer op te pakken.

22 oktober: Werelddiaconaat Indonesië: Sterke vrouwen in de kerk
De lokale kerkgemeenschappen op Papoea, Indonesië, spelen een belangrijke rol in de samenleving, vooral in de vaak afgelegen gebieden waar onderwijs en gezondheidszorg slecht functioneren. Veel vrouwen nemen sociale en pastorale taken op zich. Kerk in Actie ondersteunt de kerk op Papoea in het toerusten van vrouwen voor deze taken. Zij kunnen een diaconale of maatschappelijke training, een alfabetiseringscursus of naailes volgen. Ook geeft de kerk vrouwen via een voedingsprogramma voorlichting over gezonde voeding.

29 oktober: stichting Perspectief
Stichting Perspectief richt zich op boeren- en tuindersgezinnen die door een structureel laag inkomen in een moeilijke situatie zijn geraakt, met als gevolg: gedwongen bedrijfsbeëindiging en soms faillissementen. Dit leidt tot armoede en sociale uitsluiting, verlies van inkomen en veerkracht. Door het bieden van een financiële tegemoetkoming voor een korte vakantie, kunnen deze gezinnen mogelijk even tot rust en ontspanning komen. In het bijzonder voor kinderen is het van waarde om met het gezin op vakantie te kunnen gaan en ook een verhaal over hún vakantie te kunnen vertellen op school. Het vakantiefonds bestaat ruim tien jaar (2005) en is sinds 2016 een zelfstandig project.

Veiligheid voor iedereen binnen de PGN Nijmegen/Landwijk

Zoals ook elders in deze editie van Over & Weer aan de orde komt: de Protestantse Gemeente Nijmegen/Landwijk heeft de afgelopen periode samen met de zustergemeenten Groesbeek en Heumen beleid ontwikkeld over de vraag hoe zo goed mogelijk binnen de drie gemeenten voor iedereen een veilige omgeving te zijn. Een omgeving waar geen plaats is voor grensoverschrijdend gedrag naar elkaar toe – in woord, daad en houding. Een gezamenlijke, beknopte beleidsnotitie is het resultaat van deze samenwerking. Nu is het aan elke gemeente zelf om in eigen huis dat beleid verder handen en voeten te geven. Hoe gaan we hieraan concreet uitvoering geven?

Beleidsnotitie

De beleidsnotitie 'Veilige Gemeente' gaat onder meer in op het streven naar een klimaat waarin alle gemeenteleden, inclusief de bestuurlijke organisatie, er zich van bewust zijn/worden dat grensoverschrijdend gedrag óók binnen onze eigen gemeente kan vóórkomen, en op de loer kan liggen. Een onveilige omgeving voor iemand kan worden veroorzaakt door discriminatie, seksisme, overschrijdend seksueel gedrag, intimidatie, minachting, maar ook machtsmisbruik... Vul maar in. Van dit alles moet de gemeente zich bewust zijn.

Om dit te voorkomen is een Gedragscode voor ambtsdragers en vrijwilligers ontwikkeld, een document waar diegene die dit ondertekent verklaart zich aan bepaalde codes in zijn/haar gedrag te houden. En direct in dit verlengde zal van ambtsdragers, beroepskrachten en van vrijwilligers en begeleiders die regelmatig met kwetsbare jongeren of ouderen contact hebben een zogeheten Verklaring omtrent Gedrag (VOG) worden verlangd. Dit is niet iets wat wij zelf hebben verzonnen, maar door de overheid ook van de kerken – en in het kielzog door de landelijke PKN – geëist gaat worden.

In de beleidsnotitie wordt ook stil gestaan bij het te volgen meldingsprotocol in geval van gedrag dat niet door de beugel kan. Hiertoe zijn twee Vertrouwenspersonen nodig, een man en een vrouw. Voor een melding kan bij een van beiden worden aangeklopt. Inmiddels zijn de vereiste twee vertrouwenspersonen aangesteld en al vanaf 1 september in functie (zie hiernaast). Komt grensoverschrijdend gedrag voor en dit wordt gemeld bij een van de Vertrouwenspersonen, dan weet hij/zij hoe verder in alle discretie te handelen. Hiervoor is een heel uitgebreid protocol beschikbaar.

Tot slot is een wezenlijk punt uit de beleidsnotitie: een goede en regelmatig terugkerende communicatie over het kunnen vóórkomen en kunnen voorkómen van grensoverschrijdend gedrag in welke vorm dan ook.

Concrete uitvoering

Het is de bedoeling dat in de Kleine Kerkenraad van 31 augustus de inmiddels opgestelde Uitvoeringsnotitie Veilige Gemeente wordt vastgesteld. Concreet gaat dit document in op:

- de spoedige bekendmaking van de beleidsnotitie en de Gedragscode in Over & Weer en op de website (bij dezen dus in deze editie van Over & Weer);
- dat er op korte termijn wordt begonnen met de introductie van de Gedragscode (concreet: het ondertekenen van de code door de verschillende betrokkenen);
- het opnemen van een artikel in Over & Weer waarin de twee vertrouwenspersonen zich kort voorstellen;
- een (fysieke) kennismaking van de gemeente met beide

- vertrouwenspersonen in de loop van september (in één kerk na het koffiedrinken en voor alle secties tegelijk);
- het op een vaste en opvallende plek opnemen van de contactgegevens van de vertrouwenspersonen in Over & Weer en op de website;
- de manier waarop de Kerkenraad in contact blijft met de vertrouwenspersonen;
- de wijze van invoeren van de VOG's (introductie bij betrokkenen en bereidheid creëren een VOG te overhandigen, te beginnen bij de ambtsdragers en beroepskrachten);
- de manier waarop de Kerkenraad het onderwerp Veilige Gemeente breed in de gemeente onder aandacht brengt en zal blijven brengen.

Het is de bedoeling dat er nog een aparte, uitneembare katern van Over & Weer verschijnt over het gehele onderwerp Veilige Gemeente. Een dergelijk katern kan dan desgewenst apart worden uitgereikt aan belangstellenden, nieuwe gemeenteleden, nieuwe ambtsdragers etc. en kan in onze kerkgebouwen op de leestafel worden neergelegd.

Voor gemeenteleden ligt de Beleidsnotitie en na vaststelling door de KR de Uitvoeringsnotitie (incl. uitgebreidere gedragscode) ter inzage bij het Kerkelijk bureau (in de Maranathakerk, op dinsdagmorgen).

Gerbrand Hoek, scriba

Gedragscode (verkort) luidt als volgt:

1. Ik accepteer en respecteer de ander zoals hij/zij is en discrimineer niet. Iedereen telt mee binnen de kerkelijke gemeente.
2. Ik houd rekening met de fysieke en emotionele grenzen die de ander aangeeft.
3. Ik val de ander niet lastig.
4. Ik berokken de ander geen schade.
5. Ik ga zorgvuldig om met mijn machtspositie, met respect voor de ander.
6. Ik ben respectvol in mij spreken over anderen en maak geen gemene grappen of opmerkingen.
7. Ik heb aandacht voor wie op mijn pad komt. Ik negeer niemand niet.
8. Ik neem actief afstand van pesten, uitlachen of roddelen.
9. Ik waarborg de veiligheid en gebruik geen geweld of bedreiging.
10. Ik bewaar een gepaste fysieke afstand. Ik kom niet ongewenst te dichtbij en raak de ander niet tegen zijn of haar wil aan.
11. Ik geef de ander geen ongewenst seksueel getinte aandacht.
12. Ik ben zorgvuldig in het zoeken naar passende en helpende vragen en opmerkingen over iemands persoonlijk leven of uiterlijk.
13. Ik doe geen mededelingen over zaken die mij vertrouwelijk ter kennis zijn gekomen aan derden. Ik doorbreek de geheimhouding alleen als gevaar of schade kan worden voorkomen, mits ik er alles aan heb gedaan om toestemming van betrokkene te krijgen om de geheimhouding te doorbreken.
14. Ik maak bewust gebruik van internet, e-mail en andere communicatiemiddelen. In het gebruik hiervan zorg ik ervoor dat de privacy van anderen wordt gewaarborgd.

Onze gemeente een veilige gemeente?

Maatschappelijk is er veel te doen rond grensoverschrijdend gedrag op tal van gebieden. Vanuit de muziek- en televisiewereld, het stadion, het bedrijfsleven of de sport worden regelmatig misstanden gemeld van racisme, agressie, intimidatie of ongewenste intimiteit. Hoe is het in de kerk gesteld? Is de kerk een veilige gemeente waar mensen elkaar met respect benaderen en elkaars grenzen in acht nemen? Het kerkelijk werk is in dat opzicht kwetsbaar. Ontmoeting en persoonlijk contact zijn immers belangrijk. Daarom is ook de kerk bezig met het thema 'Veilige gemeente'.

In het afgelopen jaar heeft een werkgroep namens de kerkenraden van de protestantse gemeente van Groesbeek, van Heumen en van Nijmegen daarover een beleidsplan voor de drie gemeenten geschreven. Binnenkort krijgt u daarover meer informatie na een kerkdienst of op een ander moment. Kern is dat we een respectvolle omgang met elkaar praktiseren. Ook zal van ambtsdragers, beroepskrachten en vrijwilligers die regelmatig contact hebben met kwetsbare mensen een VOG-verklaring worden gevraagd, een verklaring omtrent gedrag, zoals de landelijke kerk wil (en tal van andere vrijwilligersorganisaties ook doen). Maar wat als u ondanks alle voorzorg binnen de kerk te maken krijgt met agressie, intimidatie of ongewenste intimiteit? De drie kerkelijke gemeenten hebben daarvoor twee vertrouwenspersonen aangesteld aan wie u uw verhaal dan kwijt kunt. Zij kunnen u ondersteunen. Het zijn Gerda Sollie uit Groesbeek en Thomas van Heerde uit Heumen. Hieronder stellen zij zich aan u voor.

Namens de werkgroep Veilige Gemeente,
Marije Klijnsma, Vera van Middelkoop, Gerbrand Hoek, Paul Simons

Ik ben Gerda Sollie getrouwd met Koen Sollie en wij hebben zes volwassen uitwonende kinderen en twee kleinkinderen (derde op komst). We wonen al 37 jaar met veel plezier in Groesbeek. Wij zijn tot een paar jaar geleden ook pleegouders geweest. Ik heb in het verleden diergeneeskunde gestudeerd en in 2015 bij de Open Universiteit mijn bachelor gehaald. Afgelopen jaar heb ik tevens een opleiding voor vertrouwenspersoon gevolgd.

Als vrijwilligster ben ik actief o.a. bij verzorgingshuis de Eikenhorst (Dekkerswald). Tevens ben ik vertrouwenspersoon bij de Nijmeegse Studenten Triatlonvereniging Trion.

Daarnaast ben ik mantelzorger voor mijn moeder die in een verzorgingshuis in Alblasserdam woont. Oppassen op de kleinkinderen is een regelmatig terugkerende activiteit. Buiten bovenstaande activiteiten sport ik iedere dag en doe ik mee aan triatlon-, en hardloophwedstrijden.

Op verzoek ben ik ook vertrouwenspersoon voor de drie kerken geworden, omdat ik het belangrijk vind dat iedereen zich in een organisatie veilig moet kunnen voelen. Voelt iemand zich niet veilig, dan is het van belang dat hij/zij terecht kan bij een vertrouwenspersoon. Ik hoop zo een bijdrage te leveren aan een fijne 'organisatie'. Contact bij voorkeur via e-mail: solliegerda@gmail.com

Mijn naam is Thomas van Heerde. Ik woon in Malden met mijn vrouw Anneke. Wij hebben drie kinderen die met hun partners al weer vele jaren zelfstandig door het leven gaan. Na lang als leraar in het speciaal onderwijs werkzaam te zijn geweest, ben ik vanaf 2013 begonnen als geestelijk verzorger in het Radboud ziekenhuis en daarnaast in Malderburch in Malden. In Maldenburch werk ik nog steeds. Als kern van mijn werk beschouw ik de aandacht voor zingeving, individueel of in groeps gesprekken. Tevens ga ik af en toe voor in één van uw kerkelijke gemeenten. In mijn vrije tijd fotografeer en lees ik graag,

en zoek de lichamelijke ontspanning in wandelen en zwemmen.

Het bieden van een luisterend oor aan degene die daarom vraagt past mij in de rol als vertrouwenspersoon. Ik hoop daarmee een bijdrage te kunnen leveren dat we veilige gemeenten kunnen zijn. Contact bij voorkeur via e-mail: vanheerdethomas@gmail.com

Ambtelijk secretaris CvK

Kandidaten voor vervulling functie AMBTELIJK SECRETARIS van College van Kerkrentmeesters

Taken ambtelijk* secretaris

De ambtelijk secretaris ondersteunt de leden van het College van Kerkrentmeesters (CvK) op secretariael en beleidsmatig gebied en desgevraagd ook inhoudelijk, maar is geen lid van het CvK en heeft dus geen stemrecht.

De ambtelijk secretaris:

- optimaliseert het secretariële proces van het CvK;
- zorgt ervoor dat het CvK zich volledig kan richten op de inhoud;
- bewaakt procedures en processen;
- is een informatiebron voor (nieuwe) CvK-leden;
- is flexibel inzetbaar.

De ambtelijk secretaris voert secretariële en administratieve taken uit; o.a.

- voorbereiden en verslaglegging van vergaderingen;
- opstellen actie- en besluitenlijsten;
- verwerking post;
- bijhouden (digitaal) archief.

en coördinerende werkzaamheden, o.a.

- schrijven van conceptbrieven;
- voorbereiden jaarverslag;
- PR-werkzaamheden.

Overige zaken:

- Tijdsinvestering ongeveer 4 uur per week;
- Digitale vaardigheden op redelijk niveau zijn noodzakelijk;
- Het betreft een vrijwilligersfunctie binnen de PGN;
- Vrijwilligersvergoeding is beschikbaar;
- In het kader van de "Veilige Gemeente" zal een bij de functie passende VOG worden aangevraagd.

* Ambtelijk secretaris houdt in dat deze functie vervuld mag worden door een gemeentelid die géén kerkelijk ambt bekleedt en dus ook niet in de kerkenraad zit.

Barend de Gooyert,
wnd. voorzitter College v. Kerkrentmeesters

Nieuws vanuit de vierplekken

Contactadressen pastores

Neem contact op met een van de pastores als u behoefte heeft aan een pastoraal gesprek of als u praktische hulp nodig heeft. Voelt u niet bezwaard, daar zijn onze pastores voor.

- Ds. Wouter Slob:
tel. 06 - 191 778 44
wouter.slob@pkn-nijmegen.nl

- Marije Klijnsma:
tel. 06 - 190 474 40
marije.klijnsma@pkn-nijmegen.nl

- diaken Theo van Driel:
tel. 06 - 181 936 12
diaconie@pkn-nijmegen.nl

In memoriam

Rina de Jong-Janson

Rina de Jong-Janson werd op oudejaarsdag 1939 als oudste van een tweeling geboren. Ze groeide samen met haar zus Joke op in Nijmegen-Oost. Met haar zus had zij een heel sterke en bijzondere band.

Rina begon al jong te werken tot ze met Wieger trouwde. Ze zijn 65 jaar samen geweest. Als zorgzame moeder van Marielle begon ze pas weer met werken toen Marielle 11 was. Na meer dan 10 jaar als kassière te hebben gewerkt, werd er borstkanker bij Rina geconstateerd. Ze herstelde snel, maar kon niet meer werken.

Niet veel later ging Wieger met de VUT en konden ze samen van hun vrije tijd genieten. Vakanties, maar ook gewoon thuis met vriendinnen en familie. Ze was erg gelukkig met haar kleinzoon Abel en heel betrokken bij zijn wel en wee.

Rina hield van mensen om haar heen en was loyaal naar iedereen, wat leidde tot levenslange vriendschappen. Rina zong van begin af aan in het Cantatekoor Dukenburg, wel 40 jaar. Ook had zij een zwengroepje met vriendinnen uit de kerk, waar zij wekelijks mee zwom. Wieger en Rina bezochten de ouderemiddagen in de Ontmoetingskerk. De laatste jaren leed Rina aan dementie. Haar naasten verloren daardoor steeds een stukje van haar en moesten Rina uiteindelijk helemaal laten gaan. Maar de liefde en vriendschap die zij gaf blijft bij haar naasten bewaard in het hart.

Marije Klijnsma

Bij de diensten

In de zomer is het al geruime tijd gebruikelijk: gezamenlijke diensten van de PG. Over en weer bezoeken mensen uit de Ontmoetingskerk en de Maranathakerk 'elkaars' diensten. Door het jaar heen kan éénmaal per maand de zondagse dienst in de Bartholomeuskerk worden bezocht, terwijl er ook een aantal Taizé-vespers is. Vanaf dit seizoen wordt dit gebruik verder uitgebreid. De meeste diensten zullen nu samen worden gehouden. Dat betekent dat we vaker 'over de brug' zullen gaan; een term die ik in dit verband laatst hoorde en het proces mooi samenvat.

Voor vervoer kan een beroep worden gedaan op de autodienst (contact: autodienst@pkn-nijmegen.nl of mw Loes Hogeweg, 06-36070007). We zullen verder naar elkaar toegroeien, en dat is goed. Want het gaat niet om 'onze' kerken, maar om de kerk van Christus waarin we samen de lofzang gaande zullen houden!

Op 10 september openen we het kerkelijk seizoen met de startdienst in Maranathakerk. De dienst is voorbereid door de werkgroep Pastoraat. We sluiten aan bij het jaarthema 'Kom mee!'. We zijn immers samen op weg naar Gods toekomst. Maar wil je wel zo maar met alles mee? Of heb je in het één meer zin dan in het ander? Maar misschien wordt je door iets onverwachts juist wel meer verrast! We lezen uit Efeziërs 3:18-19.

Op 17 september is er bevestiging ambtsdragers. We nemen afscheid van mw Anja Ros als diaken, bevestigen Evelien Cortjens als ouderling-kerkrentmeester en verlengen de termijn van Barend de Gooyert als voorzitter en Gerbrand Hoek als scriba. We vieren

Onze eigen PGN app is er!

Zoek in de Play Store of App Store op **PGNijmegen**

ook het avondmaal. Bij de resterende preek-vragen ook deze: 'kunnen jongeren bij de kerk betrokken worden?'. Goede vraag (die we onszelf al jaren stellen...). We lezen uit 1 Tim. 4: 11-16 en psalm 134. Voorganger is ds Slob.

Op 24 september is er dienst in de Stevenskerk. De jaarlijkse dienst 'met veel kinderen' vieren we daar samen met het OCP en de Studentenkerk. Net als vorige jaar zal een verhaal van Kikker centraal staan. In de dienst sluiten we aan bij de belevingswereld van kinderen, maar voor alle leeftijden is er genoeg te beleven. De dienst begint om 10.00 uur

'Kunnen we mensen die zijn afgefallen aan het woord laten?', vraagt iemand. Ongetwijfeld uit zorg voor mensen die zijn afgehaakt. In feite een pijnlijk punt. En goed om je af te vragen waarom mensen zijn afgeknapt. Daar zijn soms goede redenen voor; niet altijd is de kerk een 'welkome kooi' geweest. Maar de bezwaren tegen de kerk, die bij TV-programma's en in kranten inderdaad het woord krijgen, zijn soms ook ingegeven door andere overwegingen. Maar ook dan moet het de vraag zijn wat de kerk daarmee aan moet. Op 1 oktober lezen we uit Lucas 15: 1-7 en Psalm 23, en komen samen in de Maranathakerk. Voorganger is ds Slob.

Op 8 oktober verzorgt de werkgroep Communicatie de dienst. Een belangrijk communicatiemiddel van de kerk is van oudsher de preek. Daar richten we de aandacht op. Is dat nog steeds aansprekend? Wat betekenen moderne ontwikkelingen voor de preek? Hechten we eraan, of worden (ook) andere ingangen heilvol gevonden? De dienst is in de Ontmoetingskerk.

Vorming en toerusting 2023-2024

Voor alle onderstaande kringen: nadere info en aanmelding: wouter.slob@pkn-nijmegen.nl / 06-19177844

Ruimte voor Rouw

Ruimte voor rouw is een groep die is bedoeld voor ieder die een dierbare verloren is aan de dood. Het is een vaste groep van maximaal 8 deelnemers. We komen om de week samen op woensdag en hebben 6 bijeenkomsten met elkaar. Er zijn verschillende thema's waarin we ervaringen delen en bemoeiding zoeken met bijvoorbeeld muziek en gedichten.

Als u iemand verloren hebt, bent u van harte uitgenodigd mee te doen. Dat geldt voor iedereen van de Protestantse

gemeente Nijmegen en de Parochie Heilige Drie-eenheid. De rouwgroep wordt geleid door de pastores Joska van der Meer en Wouter Slob. Data (steeds van 15.30-17.00 uur, Ontmoetingskerk): 10 okt, 24 okt, 7 nov, 21 nov, 12 dec, 9 jan

Gespreksgroep 20/30

Wat kunnen geloof en kerk betekenen voor 'starters'? Al of niet ooit door ouders meegenomen naar de kerk, al of niet tijdens school of studie bijgehouden, tegen de vraag aangelopen wat geloof in onze (post-)moderne tijd te bieden heeft. Een eerbiedwaardige traditie, volslagen onzin, of broodnodige rust in een op-hol-geslagen wereld? We delen ervaringen, bespreken onderwerpen, zoeken (en vinden) inspiratie, en hebben ook nog plezier! De groep wordt geleid door pastores Joska van der Meer en Wouter Slob. Data (steeds van 20-22 Maranathakerk): 27 sept, 25 okt, 22 nov, 20 dec, 24 jan, 21 feb, 20 mrt, 24 apr, 29 mei, 19 jun

Filosofiekring

In de Protestantse Gemeente Nijmegen bestaat sinds twee jaar een filosofiekring. We bespreken maandelijks een filosofisch onderwerp, buigen ons vanuit filosofisch perspectief over een religieuze kwestie of gaan wat dieper in op het denken van een specifieke filosoof. Aan het eind van de reeks oefenen we ons eigen denken met een zogeheten Socratisch gesprek. Komend seizoen is er een reeks van zeven samenkomsten voorgenomen. Inleider is Wouter Slob, soms afgewisseld met een deskundige van buiten. De avonden zijn steeds in de Maranathakerk van 20-22 uur.

Data: 21 sept, 26 okt, 16 nov, 18 jan, 15 feb, 18 apr, 16 mei

Dinsdagmorgenkring

Gewoonlijk op de eerste dinsdagochtend van de maand komt de gelijknamige kring samen in de Maranathakerk. De ochtenden beginnen om 10.00 en duren tot 11.30. We bespreken onderwerpen die ons interesseren en per keer bekijken we wat we de komende samenkomst bespreken. Het programma is daarmee dus ook afhankelijk van hoe de gesprekken lopen.

Data (steeds van 10.00-11.30 uur): 3 okt, 7 nov, 5 dec, 9 jan, 6 feb, 5 mrt, 2 apr, 7 mei

Studentencatechese

(samen met ds Gerry Bos, NGK) Op verzoek van de studentenverenigingen verzorgt de PG samen met andere kerken een catechesereeks van twaalf

samenkomsten. Informatieve avonden worden afgewisseld met verdiepende gesprekken. De deelnemers oriënteren zich op het christelijk geloof en willen zich soms op deze wijze voorbereiden op het doen van belijdenis. Buiten de leden van de studentenverenigingen zijn natuurlijk ook andere jongeren van harte welkom.

Data (steeds van 20-22 Maranathakerk): 25 spt, 9 okt, 23 okt, 6 nov, 20 nov, 4 dec, 18 dec, 8 jan, 22 jan, 5 feb, 19 feb, 4 mrt

Bijbelkring Beek

In Beek zien we elkaar iedere maand in de zondagse kerkdienst, bij de Taizé-vespers of wandelingen. Maar ook kunnen we elkaar ontmoeten bij Bijbelkring die maandelijks wordt gehouden. We komen samen bij Corrie van Doorn, Hermelijnstraat 20, Beek. We praten over Bijbelse en kerkelijke onderwerpen en volgen vaak de loop van het gesprek om het volgende onderwerp te plannen. Data (steeds van 10-11.30): 12 okt, 9 nov, 14 dec, 11 jan, 8 feb, 14 mrt, 11 apr, 16 mei

Catechese 13-15

Vanaf de basisschoolleeftijd brengen we kinderen in aanraking met het christelijk geloof. Eenmaal op de middelbare school is het tijd voor wat steviger kost. Op verzoek van ouders starten we komend seizoen met catechisatiebijeenkomsten. Waar gaat het geloof over? Hoe zit de Bijbel in elkaar? Wat heb je aan geloof? Als er eigen vragen leven, nemen we die zeker mee. Data (steeds van 19.30-21.00 bij ds Wouter Slob): 2 okt, 13 nov, 11 dec, 15 jan, 12 feb, 11 mrt, 8 apr, 13 mei.

Groep 16-20

Voor de wat oudere tieners zijn geloof en kerk zeker niet zomaar vanzelfsprekend. En is het ook niet gemakkelijk om leeftijdsgenoten te treffen met wie je er over van gedachten kunt wisselen. Komend seizoen hervatten we een kring die vorig jaar een bescheiden start heeft gemaakt. Data (steeds van 19.30-21.00 bij ds Wouter Slob): 7 sept, 12 okt, 2 nov, 21 dec, 11 jan, 8 feb, 7 mrt, 4 apr, 23 mei.

Protestantse Vrouwendienst

PVD Dukenburg / Lindenholt / Hatert

Op 29 juni was de laatste middag voor de zomerperiode en hebben we 's ochtends koffie met wat lekkers gedronken in de Ontmoetingskerk. Daarna zijn wij naar de Pannekoekenbakker in Plas-molen gegaan om gezamenlijk een heerlijke pannenkoek te eten.

Het was een gezellige afsluiting van het afgelopen seizoen.

Na de zomerperiode starten we op donderdag 28 september weer met de maandelijkse middagen voor onze oudere gemeenteleden. U bent welkom om 14.00 uur. We beginnen dan eerst met een kopje koffie of thee met een traktatie. Ds. Wouter Slob komt ons vertellen over zijn belevenissen op de pelgrimage, die hij en Nicoline van de zomer per fiets hebben afgelegd naar Santiago de Compostella. Het wordt een interessante middag met mooie verhalen en foto's.

Mocht u niet op eigen gelegenheid naar de kerk kunnen komen, neem dan vóór 26 september contact op met mevrouw Trudy Broekhuizen, tel. 3440067. Vervoer wordt dan geregeld.

Wij hopen u allemaal weer te zien op 28 september.

We hebben een gift mogen ontvangen van € 50,-. Wij willen de gever heel hartelijk bedanken voor deze mooie gift!

De dames van de Vrouwendienst

PVD Maranathakerk

Terugblik op het uitstapje van 27 juni naar 't Van Lindenhoutmuseum

Die dag waren we van 11 tot 3 uur te gast in de voormalige Weezenkapel van Kinderdorp Neerbosch.

Het is een heel interessant dagje uit geweest. De kapel is architectonisch alleen al de moeite waard.

Na de koffie had directrice Esther Bánki een powerpointpresentatie voor ons over de geschiedenis van het weeshuis en de voogdij instelling.

De lunch ter plekke was verzorgd door Blixem en daarna kregen we informatie bij de nieuwe tentoonstelling over de Hongaarse Kindertreinen na de oorlog.

Heel fijn, dat zich voldoende chauffeurs beschikbaar hadden gesteld om iedereen comfortabel uit en thuis te brengen!

Nieuw seizoen 2023/2024

Het is nu tijd om u te informeren over het komend seizoen met de gezellige samenkomsten in de kerk.

Als u, die dit leest, niet bekend bent met de maandelijkse middagbijeenkomsten van ouderen, georganiseerd door de Protestantse Vrouwendienst (vaak aangeduid met P.V.D.), dan kunt u informatie inwinnen op de website van de Maranathakerk of bij Addie Wanders (zie naam en telefoonnummer onder dit bericht). Kort gezegd: op de 3e dinsdag van elke maand is er voor 65-plussers een gezellige bijeenkomst in de grote zaal van de kerk. Kom eens een kijkje nemen. Misschien vindt u het leuk om samen met een vriend(in) of kennis te komen, die we ook van harte welkom heten, als hij/zij geen lid is van onze kerk.

De eerste middag zal gehouden worden op dinsdag 12 september om half 3; dat is de 2e dinsdag van de maand, omdat we u de gelegenheid niet willen ontnemen om, dit jaar wel een heel spannende, Prinsjesdag tv-kijkend mee te beleven.

Zoals elk jaar is er bij de opening van het seizoen ruimschoots de tijd om belevenissen met elkaar te delen.

Het centrale thema van die middag zal zijn: 'Terug naar vroegere tijden'. Daar zijn we natuurlijk allemaal bij betrokken.

Wat we met dit thema doen, verklappen we nu nog niet.

De ons bekende bezoekers krijgen voor die tijd een persoonlijke uitnodiging.

U gaat na deze eerste bijeenkomst niet naar huis zonder het traditionele broodje kroket.

Deze middag duurt daarom iets langer dan gewoonlijk, maar zal rond 17.00 uur afgelopen zijn.

Contactmiddag dinsdag 17 oktober

Het kerkblad verschijnt misschien niet tijdig om u op de hoogte te stellen van de inhoud van de oktobermiddag.

Daarom meld ik nu, dat we het heel fijn vinden ds. Wouter Slob te mogen verwelkomen om ons deelgenoot te maken van de pelgrimage van hem en zijn vrouw Nicolien naar Santiago de Compostella. Ze hebben de hele reis vanuit Nijmegen fietsend volbracht! De contactmiddag is dinsdag 17 oktober om half 3.

Dank voor vele, vele (40?) jaren vrijwilligerswerk bij de PVD

Sally Luhulima heeft uit naam van ons allen een schrijven en een prachtig boeket bloemen gekregen nu duidelijk is dat ze vanwege gezondheidsproblemen niet meer terug zal kunnen komen als medewerkster. Het gaat haar zeer aan het hart, en wij missen Sally met haar innemende persoonlijkheid erg.

De laatste middag, dat ze aanwezig was, heeft ze na de Kerstviering heel enthousiast wafels staan bakken. Waarschijnlijk hebben velen hier nog een mooie herinnering aan.

Ook hier zeggen we nogmaals: heel, heel hartelijk dank Sally voor alles wat je hebt gegeven! We wensen je het allerbeste toe.

Voor ieder een hartelijke groet, namens ons allen,

Addie Wanders,
tel. 024 355 84 71
e-mail: abaddiewanders@hotmail.com

(On)vrede en nu: Democratie onder druk

Tijdens de Vredesweek vraagt PAX extra aandacht voor vrede. Dit doen zij echter niet alleen. PAX wordt bijgestaan door meer dan 80 Ambassades van Vrede die honderden activiteiten organiseren in hun eigen buurt. Samen met deze groepen betrokken burgers geven we tijdens de Vredesweek het signaal af dat vrede niet vanzelfsprekend is, maar iets waar je elke dag, in je eigen omgeving aan kunt bijdragen.

Ook in Nijmegen is sinds 2012 een Ambassade van Vrede opgericht: een samenwerking tussen het Huis van Compassie, de Raad voor Levensbeschouwing en Religie, de Raad van Kerken en de Protestantse Diaconie van Nijmegen. Ook dit jaar zal de Ambassade nog gevestigd zijn in De Haard. De Vredesweek wordt elk jaar uitgebreid gevierd in Nijmegen, waarbij jong en oud mee kan doen.

Een voorbereidingsgroep stimuleert verschillende levensbeschouwelijke en maatschappelijke organisaties in Nijmegen om tijdens de Vredesweek in actie te komen. Daarnaast organiseren ze activiteiten, die aansluiten bij het thema vrede. Ieder jaar kiest Nijmegen een boegbeeld voor de ambassade. Sinds 2019 waren dat Mariet Mensink, Frans Houtbeckers en Storay Ahmadi. Dit jaar is dat voor de tweede maal Conrad Savy.

De Nijmeegse organisatie van de vredesweek heeft de subtitel van de vredesweek: "Democratie onder druk" als thema gekozen. De organisatie heeft haar best gedaan een gevarieerd programma samen te stellen.

Bidden voor vrede

De Oud-Katholieke Kerk Arnhem-Nijmegen nodigt iedereen uit om na te denken over Vrede en met ons in de vredesweek negen dagen te bidden voor vrede.

Vredesmails

Wie meedoet ontvangt in de vredesweek iedere dag een vredesmail. Negen auteurs met verschillende kerkelijke achtergronden zullen elk hun eigen bijdrage leveren. Iedere vredesmail bevat na de opening een (Bijbel)tekst, een korte overweging, een gebed en een persoonlijke reflectie van de auteur. Elke mail zal een ander aspect van de vrede belichten. Wie deelneemt ontvangt de vredesmails. Zo kan iedereen heel gemakkelijk iedere dag even stilstaan bij en bidden voor de vrede.

Meedoen

Wilt U meedoen? Dat kan! Stuur een mail naar het volgende mailadres: biddenvoorvrede@gmail.com. U ontvangt dan de dagelijkse vredesmail. Deelname is helemaal gratis.

Programma Vredesweek 2023

Hieronder staat een greep uit het programma van de Vredesweek 2023. Bekijk het uitgebreide programma op: <https://vredesweeknijmegen.nl>

Alle onderstaande activiteiten zijn gratis en zonder aanmelding te bezoeken (tenzij anders aangegeven).

Zaterdag 16 september

- 15.00 uur: Stiltemoment in de Titus Brandsmakapel (Het Kruispunt) o.v.b.

We willen letterlijk stil staan bij conflictgebieden in de wereld als een stil protest en teken van solidariteit en als moment van bezinning.

Zondag 17 september: Opening van de vredesweek

- Aandacht voor de vredesweek in diverse kerkdiensten
In alle diensten van de Protestantse Gemeente en andere locaties staan we stil bij de vrede. De diaconie zal zoveel mogelijk haar medewerking aan deze diensten verlenen.

- 12.45 uur: Vredestocht, die start bij de wereldvredesvlam (Plein van de vrede)

- 14.00 uur: Opening vredesweek en uitreiking Compassiepluim (Mariëburgplein)

De officiële opening in de Mariëburg is alleen toegankelijk voor wie zich aangemeld heeft via een mailtje aan: post@huisvancompassienijmegen.nl

Maandag 18 september

- 18.00 uur: Vredesmaaltijd in het Huis van Compassie, (Vlietstraat 20b)

Aanmelden: post@huisvancompassienijmegen.nl

- 20.00 uur: Meditatie in de Wijkfabriek (Koninginnelaan 1)

Dinsdag 19 september

- 19.30 uur: We lopen mee met de Sunsetmarch over stadsbrug de Oversteek

De Sunset March is sinds 19 oktober 2014 een dagelijks eerbetoon aan de geallieerde militairen, die gevochten hebben voor de vrijheid van Nederland. Ook dit jaar lopen we weer mee.

Woensdag 20 september

- 12.00 uur: Vredessoepcafé (vegetarisch) in de Wijkfabriek (Koninginnelaan 1)

- 19.00 uur: Vredesdialoog in de Lutherse Kerk (Prins Hendrikstraat 79)

- 19.30 uur: Vredesvesper in de Ontmoetingskerk (Meijhorst 7033)

Donderdag 21 september: Internationale dag van de vrede

- 19.30 uur: Debat over het thema van de vredesweek - 'Democratie onder druk'

Huis van de Nijmeegse Geschiedenis, Mariëburg 26

Vrijdag 22 september

- 10.00 uur: Vredesdialoog (Wijkfabriek, Koninginnelaan 1)

- 19.30 uur: Filmavond in De Haard (Groenestraat 170)

Zondag 24 september

- 17.00 uur: Afsluitende oecumenische dienst in de Boskapel (Graafseweg 276)

Soms moet je met de auto

Voor me ligt een brief van de gemeente. In de nabije toekomst mogen wij de stad niet meer in met onze dieselauto met grijs kenteken. Waarom een grijs kenteken? Dat is omdat onze auto een bestelauto is met in de laadruimte plaats voor mijn rolstoel en scootmobiel.

Sinds we in Nijmegen wonen gebruiken we de auto niet veel meer. We wonen vlak bij de winkels en het ov en we worden ouder en Wieger vindt het rijden in het steeds drukker wordende verkeer niet prettig. Als we met de auto weggaan rijden we "de weg van de snelweg" route.

Maar soms wil je toch ergens in een centrum van een stad zijn om bijvoorbeeld een concert bij te wonen, een museum bezoeken. Dan parkeren we de auto op een parkeerplaats voor gehandicapten. Ik leg mijn blauwe kaart op het dashboard en we kunnen genieten van...

Onlangs was ik in Utrecht om in gesprek te gaan met de klankbordgroep Gehandicapten parkeerkaart. Om de plannen voor de toekomst door te nemen en onze gedachten als gebruikers te laten horen. Digitaliseren! In de toekomst wordt alles gedigitaliseerd en dat is nu net het probleem. Veel gebruikers van de gehandicaptenkaart zijn ouderen en het is voor velen moeilijk om om te schakelen. Zo is ook de acceptgiro verdwenen en kunt u zelf wel veel verzinnen wat anders is geworden.

Hebreeuwse miniaturen

שלום

Miesgasser

Laatst kwam er opeens weer zo'n pareltje van een Jiddisch woord voorbij, in een Ikje in de *NRC*: een grappige anecdote, ingezonden door een lezer. Het woord in kwestie was miesgassers. Het klinkt niet gunstig en dat is het ook niet: viezeriken, etterbakken, zoiets. Het Ikje ging over dat laatste.

Het interessante, hoewel allesbehalve uniek, is dat miesgasser bestaat uit een Duits en een Hebreeuws deel. Mies is afkomstig van het Duitse *Mist*, dat mest betekent. Je kunt ons woord ook in de vorm mis- of misgasser aantreffen.

Gasser, of gasser, daarentegen is van Hebreeuwse komaf. In de Bijbel komt *chazier* in totaal zeven keer voor en daar betekent het zwijn, een van de 'onreine' beesten volgens de spijswetten van Leviticus 11 en Deuteronomium 14. Letterlijk is een miesgasser dus een mestvarken. Leuk woord maar zo wil je niet genoemd worden.

Arian Verheij

Lees alle miniaturen op www.arianverheij.nl/hebreeuwse-miniaturen

Bachcantate in de Petruskerk

Zondag 10 september om 19.30 uur wordt Bachs cantate BWV 33 uitgevoerd in de Petruskerk (Schependomlaan 85), met solisten, koor en orkest. Het slotkoraal wordt vooraf vierstemmig ingestudeerd zodat iedereen dat aan het eind kan meezingen. Iedereen is heel hartelijk welkom, toegang is vrij (collecte na afloop). Voor meer informatie: www.bach-cantates-nijmegen.nl

COLUMN

Even terug naar de auto. Ook na de vakantie blijven we om en om diensten houden in de Maranathakerk en de Ontmoetingskerk. Dat kan voor u een brug te ver zijn, er is al eerder over geschreven, maar nu moeten we een keuze maken. Thuis de dienst digitaal volgen of aanwezig zijn temidden van de gemeente. Samen komen in de naam van Jezus om elkaar en God te ontmoeten. Of om het Heilig Avondmaal met elkaar te vieren, dat is thuis toch echt anders, vinden wij.

Laat de afstand geen belemmering zijn! Meld het als u wilt meerijden, meld het ook als u iemand kan meenemen. Ik zal proberen om een match te maken. Thuis, achter de laptop. U mag zich aanmelden bij mij voor rijden en meerijden. Telefonisch (06-36070007) of via een mailtje aan: autodienst@pkn-nijmegen.nl

Laat de kerk niet een brug te ver weg zijn! Überhaupt mag de afstand niet de reden zijn om thuis te blijven, we zijn er om elkaar te helpen. Zelfs als u aan de goede kant van de brug woont.

Met een hartelijke groet,
Loes Hogeweg

Wijkrestaurant Eat en Meet

Maandelijks wordt in het Vincentiushuis (Horstacker 1451) het wijkrestaurant Eat en Meet gehouden. Gezinnen die niet veel inkomen hebben en mensen die eenzaam of alleen zijn kunnen hier eenmaal per maand gezellig samen eten voor €3,50 voor een driegangmenü met een kopje koffie of thee als afsluiting.

Het wijkrestaurant wordt volledig gedraaid door vrijwilligers: koks, koks-ondersteuners, serveerhulpen, barpersoneel en niet te vergeten de afwashulpen!

Door de populariteit van het wijkrestaurant merkten wij als organisatie dat we een beetje ons doel voorbij schoten en willen we graag terug naar het wijkrestaurant voor wie het bedoeld is.

We gaan de opzet daarom veranderen: de organisatie nodigt zelf de mensen uit die aan de criteria voldoen, bijv. mensen die in aanmerking komen voor de Voedselbank of op een andere manier voedselhulp ontvangen. Of mensen waarvan wij weten dat die eenzaam of alleen zijn.

Helaas hebben wij niet alle mensen in beeld die binnen onze doelgroep vallen, vooral de mensen die eenzaam of alleen zijn. En dat vinden we jammer. We willen graag zoveel mogelijk mensen bereiken en een fijne avond bezorgen. Mocht u iemand kennen die eenzaam of alleen is of echt in financiële nood is, meld ze aan bij onderstaande personen, dan kunnen zij zorgen dat zij ook een keertje uitgenodigd worden voor Eat en Meet.

Linda van Aken, Vincentius Vereniging
Fred Heideveld, Kerk van de Nazarener
Paula Klein, Agneskerk

Activiteiten

16 oktober: avond over Santiago

We krijgen geregeld vragen over hoe we onze trip naar Santiago hebben ervaren, en of we daar ook wat van kunnen en willen laten zien. Zeker! In kleinere kring ben ik voor dat doel uitgenodigd op middagen van de PVD, maar ook andere belangstellenden maken we graag deelgenoot.

Op maandag 16 oktober vertellen we in de Tuinkamer van de Ontmoetingskerk van onze ervaringen en vertonen we foto's.

We beginnen om 20.00 uur.

Wouter en
Nicoline

Bijbel lunch

Wij nodigen u van harte uit één keer per maand met ons te lunchen. Dit is altijd op een dinsdag van 12.00 tot uiterlijk 13.30 uur.

Iedereen is welkom om aan te schuiven. Je hoeft ons niet te laten weten of je komt. Je hebt alleen je brood en een Bijbel nodig. Voor thee en koffie wordt gezorgd. We lezen het gedeelte uit de Bijbel dat in de zondagse dienst aan bod zal komen. En gebruiken daarvoor de methode lectio divina. Lectio divina betekent goddelijke lezing of lezing met het hart. Deze manier van lezen werd in de eerste eeuwen van het Christendom beoefend door de woestijnvaders en -moeders en is later verder ontwikkeld in de kloosters. Het is niet zozeer gericht op het vergaren van kennis, maar meer op het stilstaan bij wat God jou persoonlijk te zeggen heeft in de tekst.

- 5 september, 21 november, 9 januari, 19 maart en 14 mei in de Ontmoetingskerk
- 3 oktober, 12 december, 13 februari en 16 april in de Maranathakerk

Hartelijke groet,
ds. Wouter Slob en Marije Klijsma

Benefiet boekenverkoop in Stevenskerk

Tijdens de Open Monumentendagen in de Sint Stevenskerk organiseert de werkgroep diaconie van de Stadskerk/OCP een grandioze boekenmarkt. We hebben een groot aanbod boeken in diverse genres met prijzen vanaf 50 eurocent.

De opbrengst is voor Caminul Phillip; een opvanghuis voor (straat)kinderen in de wijk Ferentari in Boekarest (Roemenië). Hier wonen heel veel Roma gezinnen in slechte omstandigheden.

De kinderen kunnen bij Caminul Phillip terecht voor onderwijs, een gezonde maaltijd, kleding, medische en psychosociale ondersteuning. Ook is er zorg voor de gezinnen van de kinderen. In Roemenië heb je een schooldiploma nodig om een werkvergunning te krijgen. De meeste Roma's zijn nooit naar school geweest en hebben dus ook geen werkvergunning en zijn mede hierdoor veroordeeld tot leven in armoede. Dit maakt dat school en een diploma voor deze kinderen van levensbelang is, het geeft hen toekomst.

Zaterdag 9 september van 10.30 - 17.00 uur

Zondag 10 september van 12.00 - 17.00 uur

Let op: betalen met pin is niet mogelijk

Steun de Solidariteitskas

De landelijke Solidariteitskas van de Protestantse Kerk in Nederland helpt als een plaatselijke gemeente niet langer zelfstandig kan bestaan; er worden kerkelijke activiteiten betaald die door een gemeente soms niet meer op te brengen zijn. Maar ook landelijke activiteiten, zoals studenten-, binnenvaart-, doven- en koopvaardijpastoraat, worden uit deze kas betaald.

Als gemeente zijn wij verplicht voor ieder belijdend lid € 5,- af te dragen aan de solidariteitskas.

Bent U geen belijdend lid en wilt u toch solidair zijn met kerken die ondersteuning nodig hebben? Dan wordt uw bijdrage op rekening NL74 INGB 0008 2451 43 t.n.v. Protestantse Gemeente Nijmegen zeer gewaardeerd.

LET OP: valse e-mails uit naam van Barend de Gooyert

Eerder werden valse e-mails gestuurd uit naam van Wouter Slob; nu worden zo'n zelfde valse mails verstuurd vanuit b.degooyert.chello@outlook.com. Dit is een vals adres, dat **niet** gebruikt worden door Barend de Gooyert, voorzitter van de Kerkenraad. De mails beginnen met: "Goedemiddag, Heb je even? Ik heb je nodig om een taak voor me te doen".

Ontvangt u een mail van dit adres, verwijdert u deze dan onmiddellijk en beantwoordt niet.

Terugblik: Vrijwilligersborrel

Vrijdagmiddag 30 juni hebben we een gezellige vrijwilligersborrel gehouden voor alle vrijwilligers van de PGN. Met deze borrel bedankte de kerkenraad iedereen die zich het afgelopen jaar ingezet heeft voor de kerk.

Het was een gezellige middag met een hapje en een drankje en lekker weer in de tuin van de Maranathakerk. Om iedereen nog wat makkelijker met elkaar aan de praat te krijgen vond er een 'weetjesbingo' plaats. Heel veel vrijwilligers hadden voor de borrel iets over zichzelf doorgegeven. Denk bijvoorbeeld aan: "ik ben dol op cactussen" of "Ik wil graag een keer in een grote vrachtwagen rijden". Ieder kreeg een bingokaart met een aantal van dit soort weetjes en probeerde er achter te komen bij wie welk weetje hoorde. Dit zorgde voor leuke gesprekken waarbij we elkaar weer wat beter hebben leren kennen.

Terugblik: Nacht van de Vluchteling

In juni hebben een aantal gemeenteleden en viavia-contacten meegelopen met de Nacht van de Vluchteling. Op een zwoele zomeravond liepen we 10, of 20 km, in de nacht zelfs 40 km. De laatste afstand, in het donker en op een moment dat je eigenlijk wilt slapen, was de meest uitdagende die ook het meest 'lijkt' op wat vluchtelingen meemaken. Het is heel knap wat ieder gepresteerd heeft, ook al moest je eerder afhaken.

De Nacht van de Vluchteling is een sponsorloop. Met de drie wandelgroepen samen hebben we bijna € 2500,- aan donaties binnengehaald voor Stichting Vluchteling. Dit is nog exclusief het collectebedrag van de dienst van 11 juni. Dank aan allen die ons en de Stichting gesteund hebben. Het totaalbedrag dat in heel Nederland is opgehaald is nu € 1.270.000.

Jenneke van de Streek

Op de achterpagina van deze Over & Weer staat een fotocollage van de Nacht van de Vluchteling. Hieronder nog een persoonlijke ervaring van Jolanda Nijboer die samen met haar zoon Djeb 40 km liep, maar halverwege moest stoppen.

Djeb was na 22 km totaal uitgeput. Hij kon echt niet meer. De dag ervoor heeft hij een kuil gegraven, trampoline gesprongen, kranten bezorgd, judotoernooi gehad en een BBQ. Vervolgens ging hij niet slapen, want hij was niet moe. Toen hij begreep dat opa en oma 100 euro hadden gegeven voor het goede doel EN omdat hij ging lopen, gaf hij toe.

Het was een prachtige ervaring. Annelies en Richard zijn doorgelopen en werden door ons feestelijk onthaald na 40 nachtelijke km. Jolanda moest vlak voor de eindstreep opgeven en Dorise heeft ook met veel energie de 40 km gehaald.

Ik was teleurgesteld en opgelucht tegelijk en met de Vierdaagse in zicht en de doelen die ik mezelf stelde, vond ik het lastig om het juiste gevoel erbij te vinden. Maar volgend jaar weer.

Het was een prachtige ervaring, zoveel mensen met al die lampjes en super goed verzorgd. Ook door Jenneke, dank daarvoor.

Sommige stukken was het echt donker en ging er van alles door je hoofd. Ik vond het geweldig om zolang met mijn zoon en vriendin te lopen en hoopte op gesprekken en plezier. Maar niets was minder waar... Het was een uitdaging, ik heb maar weinig gezegd en moest alle zeilen bijzetten. Zo trots op het team, en op de opbrengst voor VluchtelingenWerk.

Jolanda Nijboer

Protestantse Gemeente Nijmegen / Landwijk

Kerkenraad

Scriba: G. Hoek, tel. (024) 356 51 77,
06 - 163 003 28
e-mail: scriba.pgn@kpnmail.nl

Kerkelijk bureau

Steenbokstraat 86, 6531 TH Nijmegen
Postbus 31406, 6503 CK Nijmegen
Tel. 06 - 298 114 14, bereikbaar dinsdag
van 10 tot 12 uur
e-mail: kerkelijkbureau.pgn@hetnet.nl

College van Kerkrentmeesters

Aanwezig in het Kerkelijk bureau op
dinsdag 10-12 uur: tel. (024) 323 48 54
Penningmeester: Yvonne Sans
Bank: NL74 INGB 0008 2451 43 t.n.v.
Prot.Gem. te Nijmegen, in NIJMEGEN
Correspondentie: bij voorkeur per mail
kerkrentmeesters.pgn@kpnmail.nl

Collectebonnen: door overmaking van
50 euro of een meervoud op
NL74 INGB 0008 2451 43 t.n.v.
Prot. Gemeente te Nijmegen in
Nijmegen, o.v.v. 'Collectebonnen'

Diaconaal centrum 'de Haard'

Groenestraat 170, 6531 HW Nijmegen
Geopend ma, di, do: 09.00 - 13.00 uur
tel. (024) 322 84 80, e-mail:
administratie@kerkinactie-nijmegen.nl
Rekeningnr: NL52 INGB 0000 9026 39
t.n.v. Protestantse diaconie Nijmegen

Diaconaal werker

Theo van Driel, tel. 06 - 18193612
theodoor52@live.nl

Algemene adressen

Maranathakerk

Steenbokstraat 86, 6531 TH Nijmegen
www.maranathakerk-nijmegen.nl

Koster: Willem van Tilburg,
tel: (024) 355 45 20, e-mail:
koster@maranathakerk-nijmegen.nl

Sectiekas: rekening NL16 RABO 0373
7260 23 t.n.v Sectiekas PGN-Stad

Bereikbaarheid pastoraat

Hendrik Jan Bosman,
tel: (024) 354 1133 / 06 - 413 613 27
e-mail: hendrik.jan.bosman@gmail.com

Ontmoetingskerk

Meijhorst 70-33, 6537 EP, tel. 344 39 56
www.ontmoetingskerk.net

Bespreking kerkrumtes:

via de website (zoek op 'zaalbeheer')

Rekeningnummer sectiekas:

NL42 INGB 0002 4057 37 (t.n.v.
Sectiekas Duk/Lin PGN Nijmegen)

Bereikbaarheid pastoraat

De contactgegevens van onze pastores
kunt u vinden op de pagina 'Nieuws
vanuit de vierplekken'.

Auto-ophaaldienst: Loes Hogeweg,
autodienst@pkn-nijmegen.nl of
tel. 06-36070007

Bartholomeuskerk

Nieuwe Holleweg 2, Beek-Ubbergen

Bereikbaarheid pastoraat

Jeanette van der Zande
e-mail: jvanderzande8@upcmail.nl
tel. 06-253 073 69

Oecumenische Studentenkerk

kerkgebouw: Erasmuslaan 9a
ds. Marieke Fernhout, tel. (024) 361 91
88 (algemeen) mobiel: 06 - 234 366 53
e-mail: marieke.fernhout@ru.nl
website: www.ru.nl/studentenkerk

Luthers Zuid Nederland

kerkgebouw: Prins Hendrikstraat 79
ds. Susanne Freytag, tel: 06-43955283,
ds.freytag@lutherszuidnederland.nl

Pro Persona

mw. Stefien Jansen
tel. (024) 328 39 11 of 06 - 131 606 83

Pompestichting

ds. Bauk Zondag, tel. (024) 35 27 600 /
mobiel: 06 - 229 875 97
e-mail: b.zondag@pompestichting.nl

Radboudumc

ds. Anneke de Vries,
mw. Jocelyn van Nieuwenhuijzen,
e-mail: anneke.devries@radboudumc.nl
tel. (024) 361 33 20

Canisius Wilhelminaziekenhuis

ds. Andrea Visser, tel. (024) 365 86 69
e-mail: andrea.visser@cwz.nl

Stichting Kalorama

ds. Berber Overdijk / Daniëlla Martina
tel. (024) 684 77 77

Stadskerk Nijmegen

mw. Diny Schotanus
e-mail: info@stadskerknijmegen.nl

Werkgroepen

- Beheer: beheer@pkn-nijmegen.nl
- Communicatie:
communicatie@pkn-nijmegen.nl
- Diaconie: diaconie@pkn-nijmegen.nl
- Inspiratie: inspiratie@pkn-nijmegen.nl
- Jeugd & Jongeren:
jeugd@pkn-nijmegen.nl
- Liturgie & Eredienst:
eredienst@pkn-nijmegen.nl
- Pastoraat:
pastoraat@pkn-nijmegen.nl

Colofon

**Over & Weer is het kerkblad van de
Protestantse Gemeente te Nijmegen**

Wilt u kopij aanleveren?

Kopij voor het volgende nummer uiterlijk
zondag 1 oktober aanleveren via:
over&weer@kerkinactie-nijmegen.nl
Dit nummer verschijnt op 17/18 oktober
en loopt t/m 26 november (6 weken).

U kunt Over & Weer ook digitaal lezen:
[www.pkn-nijmegen.nl/communicatie/
over-en-weer](http://www.pkn-nijmegen.nl/communicatie/over-en-weer)

Adreswijzigingen en opzeggingen:

tel. 06 - 29811414, dinsdag 10-12 uur
e-mail: kerkelijkbureau.pgn@hetnet.nl

Geen Over & Weer ontvangen?

Neem dan contact op met de redactie.

Medewerkers:

Loes Hogeweg, Sabine Schols
en Franz van Vlaanderen (redactie)
Cor Sikkens (fotografie)

Over & Weer rekeningnummer:

NL04 INGB 0000 1264 36
ten name van Prot. Gem. te Nijmegen

Druk en verzending:

Editoo (Arnhem)

Data kopijsluiting 2023

- nr 7 - zondag 1 oktober
- nr 8 - zondag 12 november

Versijning:
16 dagen na kopijdatum

Nacht van de Vluchteling

lees het verslag op pagina 13

Pelgrimage naar Santiago

Uiteindelijk hebben we er 37 dagen over gefietst; redelijk vlot. Dat hadden we tevoren niet gedacht en we kloppen ons ook niet op de borst. Het heeft allemaal erg meegezet. We hadden in Frankrijk flinke wind méé, en dat maakt nogal uit in vlakke gebieden. En waar het overall in Zuid-Europa loeiheet was, en ook Spanje overwegend code rood aangaf, werd het in de streek waar wij de bergen trotseerden hooguit 25 tot 30 graden. We waren met de zegen vanuit de dienst vertrokken en voelden ons ook gezegende mensen onderweg.

U begrijpt: ik maak de balans op van onze pelgrimstocht naar Santiago de Compostela. Hier in Nederland klinkt 'pelgrimage' tamelijk hoogdravend; onderweg wordt het steeds normaler omdat je steeds op die manier wordt bejegend. Allerlei voorzieningen zijn beschikbaar als je over een pelgrimspas beschikt: de stempelkaart waarmee je de afgelegde afstand documenteert.

Toen we op pad gingen leek het me nog een hele toer om onderweg steeds ergens een stempeltje te scoren. Maar dat werd steeds gemakkelijker. De plekken langs de route waar we overnachtten zijn allemaal bekend met het verschijnsel, en ver-

eisen bovendien geregeld zo'n pas om welkom te zijn. Verder richting Spanje heeft vrijwel iedere publieke gelegenheid een stempel en wordt het stempelen meestal aan je zelf over gelaten; er zijn zoveel pelgrims dat het een aparte functionaris zou vergen.

We hadden als doel om in ieder geval over de Pyreneeën heen te komen. Dan zouden we het ergste hebben gehad, dachten we, en zouden we eventueel volgende zomer verder gaan waar we gebleven waren. Door de voorspoedige omstandigheden zijn we veel verder gekomen.

Het noorden van Spanje was overigens nog flink wat zwaarder dan we hadden verwacht, maar we bleken genoeg tijd te hebben om ook wat rustig aan te doen. Als herinneringen aan de reis hebben we allebei de schelp van Santiago bij ons. Nicoline als een hangertje aan een halskettinkje. Ik heb een oude wens in vervulling laten gaan: een tattoo op de kuit.

Ds Wouter Slob

